

Gaar fra den ærede Ordfører for Fler-tallet, Udtalelser, der med Jubel bleve tiltraadte af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). De angik nogle Ændringer, som jeg havde stillet med Hensyn til Chokolade, Kakao og med Hensyn til raa og brændt Kaffe. I det store Hastværk, som har præget Arbejdet i Toldudvalget, og som er blevet paatalt ogsaa fra anden Side, har jeg forrykket Forholdet mellem Raavaretolden og Tolden paa Fabrikatet. Naa, det er jo en Fejl, og jeg vilde have gjort det anderledes, hvis jeg havde haft Tid til at tænke nærmere over Sagen. Det er en Fejl, der er løbet ind, men jeg kan ikke forstaa, at d'Hrr. ville lave et saa stort Nummer ud af den Fejl, samtidig med at de selv staa og blade i deres Papirer og finde Gang efter Gang i de finansielle Oversigter, at der saa paa et, saa paa et andet Sted er Fejl. Det er Fejl, som ere overordentlig undskyldelige og forklarlige, som slet ikke kunne være anderledes, naar Hensyn tages til det Hastværk, med hvilket vi have arbejdet. Vi ere begyndte med at arbejde under Svøbeslag, men vi ere endte med at blive piskede med Skorpioner, og selv om vi havde været femten Engle fra Himmelen, vilde det have været os fuldstændig umuligt at udføre et virkelig sagligt forsvarligt Arbejde i dette Udvalg (*Wilmann*: Ere Englene toldkyndige?) De ere vist overhovedet kyndige i alt.

Der er en anden Grund, hvorfor jeg i Indledningen gerne vil fremhæve disse Bemærkninger, som de to Herrer gjorde i Anledning af denne Fejl — jeg manglede det ærede Medlem for Sakskebøing (Rørdam) i Trioen, og det gør det ærede Medlem al mulig Ære, at han ikke var med —, der er en anden Grund, siger jeg, hvorfor jeg gerne vilde fremhæve disse Bemærkninger, og det er den, at man som Regel kan lære noget af en Fejl, baade selv og andre, og her er noget at lære netop af de fremdragne Fejl. Lad os sætte, at Loven gik videre i samme Tempo som nu, lad os sætte, den kom igennem Landstinget paa samme Maade, og at den kom ud. Saa vide vi alle, at der vilde være mange Fejl i denne Lov, hvilke, der komme igennem, og hvilke, der ikke komme igennem, vil det være umuligt for os at afgøre. Lad os sige, at Loven kom igennem med disse Fejl, vi her have omtalt; hvad vilde saa Følgen blive, naar denne Lov virkede i Livet? Det vilde vise sig, at nogle Kaffebrænderé — jeg tror nu, at Fortjenesten

for deres Vedkommende ikke vilde blive saa stor, fordi der snart er en Kaffebrænder i hver Krog af Landet, og Konkurrencen mellem dem rimeligvis vilde gøre, at Fejlen kom Konsumenterne til gode — fik Fordel deraf, og navnlig, hvad jeg nok tror, Chokoladefabrikanterne fik det, men hvad saa? Saa var der nogle Mennesker, der tjente nogle flere Penge end nu, og naar man opdagede den Fejl, kunde det let rettes ved en Behandling af denne særlige Position. Men lad os sætte, at der skete en anden Fejl, en Fejl udfra et frihandlersk Synspunkt, udfra et Synspunkt, der sætter en Beskyttelsestoldsats ned, lad os sætte, at den Fejl virkelig kom ud i Livet og virkede saaledes, at Beskyttelsen bliver for ringe, at der tjenes for lidt, at et Erhverv eller en Bedrift gaar i Stykker, hvad saa? Saa gaar der Forretninger i Stykker, og saa er der Mennesker, der miste deres Arbejde. Det er den store Forskel paa en Fejl, ført ud i Livet fra mit Synspunkt, og en Fejl fra de Herrers Synspunkt, som staa imod mig. Det er den store Forskel paa Virkningen i Livet af disse to Arter af Fejl. Og hvis ærede Herrer have forstaaet, hvad jeg her har udviklet, ville de ogsaa give mig Ret i, at det vil være værd at overveje, om dog ikke denne store Forskel hidrører noget fra, at den Forskel, der er paa vore Synspunkter, netop ogsaa er af en saadan Art, at det ene er et rent finansielt, et rent talmæssigt Synspunkt, det andet et handelspolitisk Synspunkt, d. v. s. et Synspunkt, der refererer sig til Erhvervslivet som saadant.

Jeg skal ogsaa berøre en anden Bemærkning, som den meget ærede Ordfører for Fler-tallet gjorde. Den angik min Betænkning, i hvilken jeg, i fuld Overensstemmelse med, hvad jeg saavel som andre ærede Medlemmer har udtalt her om den manglende Tid, har fralagt mig, det personlige Ansvar for hver enkelt af disse Sætser. Det var noget ganske uhørt her i Tinget, sagde den ærede Ordfører. Ja, det er ikke for mig afgørende, hvorvidt det er uhørt her i Tinget, eller det er hørt tidligere. Jeg tillader mig at spørge den ærede Ordfører: Vil den ærede Ordfører virkelig hævde, at alt godt er udtømt indtil Dato i dette Tings Handlinger eller Vedtagelser? Eller vil den ærede Ordfører virkelig hævde, at alt, hvad der er udgaaet fra dette Ting, alt, hvad der er talt og sagt i dette Ting, netop har været noget godt? Det tror jeg dog ikke. Men vil den ærede Ordfører ikke hævde det, saa er det ikke noget heldigt Argument